

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIRA

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 3. oktobra 1908.

Štev. 40.

Vabilo

na

slovesno otvoritev

I. slovenskega delavskega doma na Koroškem v Podljubelju

dne 18. oktobra 1908.

Spored:

Ob 1/2 9. uri sprejem na kolodvoru v Podgori, ob 9. uri slovesna sv. maša Podljubeljem. Po maši blagoslovljenje novega delavskega doma.

Nato zborovanje, ki bo trajalo do 12. ure.

Po blagoslovu se ob 1/2 3. uri zborovanje nadaljuje.

Nastopijo kot govorniki gg. Jan. Arnuš, državni poslanci: dr. J. Krek, Franc Grafenauer in eventualno tudi dr. A. Korošec, zastopnik delavstva.

Po popoldanskem zborovanju je na sporedu nastop osem koroških pevskih društev in tamburašev.

K obilni udeležbi vabi

slovensko kršč.-soc. Zveza za Koroško.

Demonstracije v Celovcu.

Smrten greh bi bil, če bi le enkrat celovski nacionalci ne porabili priložnosti, kadar se morejo znesti nad Slovenci. Če so dali povod za ljubljanske nesreče ptujski Nemci in nemškutarji z bivšim socialdemokratom Linhartom vred, če je pobijala v Mariboru poulična druhal okna pri hišah slovenskih posestnikov, če je celjsko barabstvo pretepalo slovenske kmete, ki so bili slučajno na dan protislovenskih izgrediv v mestu, potem bi se „Freie Stimmen“ zjokale, če bi v Celovcu kulturonošci zaostajali za „štram“-bratci na Štajerskem. Vsled tega so venomer hujskale in hujskale, in celi pretečeni teden so se v Ce-

lovcu pripravljali na veliko protislovensko demonstracijo, za katero je pridno sekundiral tudi krščansko-socialni „Kärntner Tagblatt“. Nemško-narodni voditelji so že skrbeli in vse mogoče storili, da bi se „mob“ razburil in udaril po celovških Slovenceh. V občinskem svetu so delali ogorčene proteste, deželni poslanci nemško-narodnega kalibra so tudi dali podpise na „ogorčen“ papir in z njim vred poslali ljubljanskim ošabnežem „odkritosrčne simpatije“. Seveda so se prej pogovarjali, ali ne bi kazalo spraviti to zadevo v deželni zbor; ker so pa bili prepričani, da jih bo deželni glavar blamiral, so si pa to blamažo raje prihranili. Govorilo se je v Celovcu o protestnem shodu, ki naj bi bil začetek večjega kravala. Seveda bi po celovškem zgledu delali Nemci po trgih in mestih, kjer bi se čutili dovolj varne. Tako so torej pripravljali in netili na umeten način v Celovcu „ogorčenje“ mirnega občinstva.

Ker pa je bilo jasno, da bodo demonstracije kakor vselej doslej v prvi vrsti naperjene zoper hišo „Družbe sv. Mohorja“, se je obrnilo družbino vodstvo do deželne vlade, opozorjujoč jo na pretečo nevarnost. Vsled tega smo opazovali, da je stala nova kakor tudi stara Mohorjeva hiša, v kateri stanuje g. dr. Brejca, celi teden pod strogim policijskim nadzorstvom. Zvedeli smo tudi, da stoji ponoči ena stotinja lovcev v bližnji jezuitski kosarni pripravljena za vse slučaje. Opažalo se je tudi, da se je vojaštvo ponoči večkrat kakor ponavadi zanimalo za Mohorjev dom, v katerem, kar bodi mimogrede omenjeno, stanuje državni pravdnik in polkovnik 17. pešpolka Botič.

Le tej strogi straži se je zahvaliti, da okna Mohorjevega doma še niso drobna, kakor se je v prejšnjih letih pri najmanjših prilikah dogajalo in ni prišlo do spopadov. Zakaj, vedeti je treba, da je ravno ta slovenski zavod, priča visoke slovenske kulture, naceljnomo že od nekdanj hud trn v peti, ker imajo vedno usta polna „visoke nemške kulture“, seveda samo na jeziku, ne pa v resnici kakor mi Slovenci.

Pretekli petek in nedeljo ponoči so demonstrantje poskušali približati se Mohorjevemu domu, pa so bili vselej prepodeni; padlo je na Slovence

le nekoliko psov, kakor „windische Hunde“, in poskušali so dražiti slovensko občinstvo s tuljenjem izzivajoče in izdajalske pesmi „Die Wacht am Rhein“, pa so jo morali sredi navdušenega kruljenja odkuriti, ker jih je pregnalo oko postave. Pač pa se je demonstrantom posrečil napad na staro Mohorjevo hišo, kjer ima stanovanje nepisarno g. dr. Brejca, ki jim je pač silno napoti in ker jim je zmešal že marsikatero štrenico, ko so se smatrali že tako varne. Zato je pa „ulica“ pred njegovim stanovanjem začela najprej glasno vpiti: „Windischer Falot, windischer Hund, windischer Gauner“, zares krasni dokazi vsenemške omike. Nato so udarili po steklenem napisu v isti hiši stanujočega krojaškega mojstra Volavska. Napis se je razletel na tisoč kosov. Škode so naredili tu 25 K. V napis g. dr. Brejca, ki je visoko na steni nabit, so vrgli veliko steklenico črnila, ki pa ni zadel napis, temveč se je nad njim razlil in napravil na steni velik črn madež, ki bo ostal kot dolgoleten pomnik nemškega viteštva in nemške kulture. Oken fakinaža ni mogla pobiti, ker so bila zavarovana z lesenimi vetrnicami. Poleg dr. Brejčeve pisarne stanujoči stranki, ki je imela slučajno eno okno odprto, je priletel v sobo debel kamen. Sreča je bila, da ni nobenega zadel.

V tem pa je že priteknel stražnik, kateremu se je posrečilo enega demonstranta ujeti, dočim so drugi korajžno pete brusili. Pa glej, v svoje največje začudenje je držal stražnik z rokami dobrega znanca — uslužbenca mestnega magistrata. Kakor se čuje, so poizvedbe dognale, da je bil med demonstranti tudi po en zastopnik c. kr. sodnije in c. kr. davkarije.

Če je bila tudi deželna vlada zastopana, se doslej še ne ve. Bomo videli, kaj se bo zgodilo s temi c. kr. demonstranti. To rečemo, da ne bomo tiho, če jih ne kaznujejo, kakor se kaznuje c. kr. službenca. Našli bomo pravo besedo za pravo mesto.

Da je bilo vse od daljne roke pripravljeno, priča grozilno pismo, ki ga je prejel v petek zjutraj, dne 25. t. m., torej na dan demonstracij, g. dr. Brejca in je sledeče vsebine:

Podlistek.

Pogled v sosedne dežele.

(Potopisne črtice. — Jezernikov.)

V družbi zgovornega znanca sva se z gospodom dohtarjem izvrstno zabavala; tovariš se je smejal, da so mu na nosu kar odskakovali naočniki, in gospod profesor je postal prav navdušen, videč, da ga z večjo pazljivostjo poslušava nego njegovi učenci na gimnazijskih klopeh. Precej pozna ura pa je naju opomnila, da je treba zjutraj zgodaj vstati, in zato smo se ločili, si voščili lahko noč in veliko zabave na potovanju.

V Tirolah.

S tovarišem sva se zvečer dogovorila, da zapustiva Lienc še dopoldne drugega dne. Zjutraj ob štirih sem se že zbudil; poskušal sem še malo zamizati, pa ni nič pomagalo, ker zaspati le nisem mogel več. Vstal sem in odprl okno. Kako gost, čist zrak! Globoko sem zazelhal, da se mi prsa in pljuča razširijo in v svežem zraku okrepčajo. Nasproti oknu je štrlel proti nebu Spitzkofel, zdelo se mi je, da sem prav v njegovem podnožju, visoka gora, podobna našemu Obirju. Kraj mi je ugajal, in v tem trenutku sem prav dobro razumel, zakaj so gorjanci na svoje gore bolj trdno priklenjeni, kakor dolenjci na svoja rodovitna polja. Z dijaškega življenja vem, da so najbolj hrepeneli po domu dijaki, doma z visokih gor. Jaz dolinčan nisem v dijaških letih

nikdar občutil domotožja. Znano je tudi, da so najdalje časa in najbolj potrpi pri vojakihi mladeniči z najbolj hribovitih krajev. Le tako si tudi razlagam ljubezen Tirolca do svoje domovine; saj ga pa tudi ni v Avstriji roda, ki bi bil tako navdušen za svojo grudo kakor so Tirolci. Zato umejem prav dobro tudi tvoje hrepenenje, slavec goriški, ki si si v življenju sicer želel počivati ob modri slovenski Soči, pa nisi mogel odoleti globokemu hrepenenju in si zapel:

O, zlatih dni spomin
Me vleče na planine,
Po njih srce mi gine,
Saj jaz planin sem sin!
Tedaj nazaj,
Nazaj v planinski raj!

S takih premišljevanj me je stresla mrzla sapa. Pa imel sem smolo. Vrtar mi še čevljev ni osnažil. Po takih le gosposkih gostilnah zvečer dolgo bdijo, zjutraj pa ne dobiš pred šesto uro nikogar, če si zvečer pozabil naročiti, in še potem, ko ti pride nasproti, se mu zdeha. Hodil sem v nogavicah gori in doli, se jezil na zaspani svet in zavidal spečega tovariša v sosednji sobi. Do šestih sem mu še privoščil spanje, dalje pa ne. Dopoldne sva si še nekoliko ogledala okolico in potem odrinila z brzovlakom proti Inomostu. Vlak je brzel po ozki Pustriški dolini; to ime nam priča, da so bivali tu nekdanj Slovenci. Na desni smo hiteli mimo nižjih hribov, posutih z belimi hišami, na levi pa mimo visokih gor. Posebno lepa pa se mi vendar ni zdela ta sicer prijazna dolinica tja do Toblaha, ker imamo Slovenci sami toliko lepih dolin, da je naše oko razvajeno. Od Toblaha naprej do Francensfeste so pa kraji iz-

redno lepi. Toblah sam ima čudovito lego. Na severu leži dobre četrt ure od železniške postaje 1243 m visoko na solnčnem kraju ležeča vas Toblah. Čisto blizo postaje proti jugu pa se vrstijo pod nizkim holmom, za katerim kipijo v nebo dolomitski snežniki, velikanski hoteli, zidani v tirolskem slogu. Na tisoče in tisoče letoviščarjev prihaja sem iz vseh krajev celega sveta, ki se nastanijo v teh hotelih ali pa grede od tukaj dalje v svetovnoznano Ampezzo-dolino. Vkljub temu pa leži nad tem krajem nekaj tihega, mirnega, skoro bi rekel otožnega. Na kolodvoru so se tuji kar porivali. Kdo ve, koliko denarja znosijo v ta kraj vsako leto! Kdo bi si mislil, da prihaja v te tako oddaljene kraje toliko tujcev! Vabijo jih lepi kraji, prijazno ljudstvo, udobni, najmodernejše opravljeni hoteli in zdrav gorski zrak, ki ga zlasti meščani tako pogrešajo. Zelo lepo lego ima tudi mesto Brunek. Nisem se ga mogel dovolj nagledati. Od Bruneka naprej se je oko z zadovoljstvom oziralo na zeleno vinsko trto, ki je bila nasajena ob progih. Francensfeste je bila svoje dni mogočna trdnjava, a sedaj so utrdbe zastarele. Par strelcev iz modernih topov, pa se cela trdnjava sesuje. Te misli sem povedal tovarišu, ki pa je pokazal s prstom na vrhove strmih skalnih gora, ki tvorijo ozko sotesko, češ, bodo pa tam gori skriti avstrijski topovi, tako da niti ne vemo zanje. Moderne utrdbe slone vse na tem, da so kolikor mogoče skrite. Če pride do vojske z Lahji, bodo naši vojaki takoj na skalovitem Mangartu s topovi in bodo čuvali s hriba celo dolino. To je dobra in najvrednejša trdnjava. Promet v Francensfeste je

„Herrn Dr. Bretsch slov. Advokat Klagenfurt. Slovenischer Hetzpostel! Wir (!) Ihnen der Boden nicht schon zu heiss hier sammt Ihren (!) ehrwürdigen Anhang. Hoffentlich suchen Sie bald das weite (!), den die Erde wäre für Ihre Cadaver hier zu heilig.“ P. T.

Pismo je bilo pa pisano s pisalnim strojem. Gosp. dr. Brejc je oddal pismo policiji.

Nemško naj bi se šel učiti ta „Jammerdeutscher“. Sicer pa so to sadovi brezvestnega hujskanja, ki ga v zadnjem času „Freie Stimmen“ uprizarjajo zoper g. dr. Brejca. Kakor čujemo, je g. dr. Brejc pri državnem pravdnstvu vprašal, če tako hujskanje ni prepovedano, pa se mu je odgovorilo, da je dovoljeno. Torej so „Freie Stimmen“ dobile patent za hujskanje h gospodarskemu bojkotu zoper posamezne Slovence. Na Koroškem je pa res že vse „gemütlich“, celo na — državnem pravdnstvu.

V soboto in nedeljo je romal ves Celovec mimo dr. Brejčeve pisarne in občudoval spomine nemške kulture. V nedeljo ponoči so nameravali uprizoriti nove, srečnejše demonstracije. Ob 2. uri po polnoči je bil ves „Novi trg“ poln demonstrantov. Ker pa niso imeli poguma, naskočiti Mohorjev dom in uredniške prostore našega lista, ker jih je čuvala policija, so se znesli nad napisom odvetnika g. dr. Müllerja, ki ima pisarno na vogalu „Novega trga“. Odnegli so jo in se zdaj nahaja pri mestnem magistratu. Ker je potemtakem mestnemu magistratu brez dvoma znano, kdo je prinesel tja napis dr. Müllerja, ga pozivljamo, da kaznuje tatu. Druge nesreče ni bilo. Hujskarije lista „Freie Stimmen“ in nemških nacionalcev ne vlečejo več. V Celovcu so pač demonstracije nemških nacionalcev v večjem obsegu nemogoče, če stori vlada svojo dolžnost, ker so se socialni demokratje odpovedali sodelovanju. Na strankinem zborovanju v Celovcu so namreč sklenili, da ne bodo za nemške narodovce več hodili v ogenj po kostanj in da zato tudi nimajo povoda. Tukaj jo imamo. Socialni demokratje so nam pravičnejši nego nemški nacionalci in kažejo več omike. Heil nemškonacionalna kultura!

Pozor!

Slovence, ki kupujejo v Celovcu, prosimo, da se v slučaju potrebe obračajo na naše uredništvo za nasvet, kdo izmed celovških trgovcev je vreden slovenskega denarja. Nemci napovedujejo Slovincem bojkot, odgovorili jim bomo krepko in korenito dokazali, da so oni od nas, in ne mi od njih odvisni. Bratje na Kranjskem in Primorskem, pozor!

velikansk. Zelo zanimiva je bila vožnja od Francisfeste do Inomosta, glavnega mesta v Tirolah. Proga se polagoma vzdiguje do gore Brener, na kateri je postaja 1370 m visoko. V teh visoko ležečih krajih je vse polno letovišč. Krasni hoteli, kakršnih nimamo v Celovcu, in belih cerkvic je vse polno. Duša se človeku v teh prelepih krajih, kjer so na razpolago tudi vse mestne udobnosti, res oživi. Najzanimivejša je seveda vožnja čez visoko Brenerjevo sedlo. Na gori vidiš najimennitnejšo gospodo, ki se krepča in zdravi z zrakom. Seveda je vse zelo drago. Pri postaji je čakalo vse črno letoviščarjev, vsi v lepi, bogati opravi in vsi so bili židane volje. Po drugi strani gore smo se vozili precej hitro, vendar pa nas je vedno dohajal avtomobil po cesti, ki vodi nekoliko niže od železnične proge. Drzno in z velikimi težavami je sezidana proga, a drzni so se mi zdeli tudi štirje Judi, ki so se vozili v avtomobilu po strmi, a krasni cesti. Ves čas so mahali z robci, eden z mošnjo, in kričali od samega velikega veselja, da so dohajali brzovlak. Skrili so se za kak hribček, in ko so nas zopet dohiteli ali prehiteli onostran hriba, so zopet mahali in kričali. Delali so nam ves čas skoro do Inomosta veliko zabave. Skoro neverjetno je, kam prihajajo ti glavopobili. Ob dveh popoldne pa smo dospeli v Inomost, ki šteje sedaj blizu 50.000 prebivalcev.

(Dalje sledi.)

Mohorjani, spominjajte se šentjakobske šole!

Narodne dolžnosti slovenske duhovščine na Koroškem.

Dolžnost slednjega duhovnika, ki še čuti vsaj nekoliko s slovenskim narodom je:

1. da vrne takoj „Kärntner Tagblatt“, list, ki je pisal v težkih sedanjih časih istotako sovražno o nas, kakor razni židovski šmoki. Čemu naj redimo gada na svojih prsih?

2. istotako vrne duševno mater „Tagblatta“, dunajsko „Reichspošto“, to zagrizeno nacionalno glasilo;

3. vrne vobče vse nemške liste, ker imamo Slovenci dovolj svojih, boljših, ki pa dobivajo le premalo podpore;

4. vrača vse nemške cenike, ki jih pošiljajo razne firme dan na dan, s pripombo, da ne kupi zaradi Ptuja in Ljubljane ničesar več pri nemških tverdkah;

5. pokaže vrata vsakemu nemškemu agentu, posebno zastopnikom raznih tverdk za paramente. Boljše in polovico cenejše blago se dobi pri „Družbi vednega Česčenja“ v Celovcu, ali pri slovenskih tverdkah v Ljubljani;

6. ne govori in ne dopisuje z nikomur nemški;

7. da daruje po svojih močeh kaj za narodne mučenike v Ljubljani, za „Ciril-Methodovo Družbo“ ali za šolo v St. Jakobu;

8. se spominja v molitvah nedolžnih žrtev razdivjane nemške soldateske, s prošnjo, naj Bog, čigar je maščevanje, pogleda tudi na naše gorje in ga kaznuje in maščuje nad krvoločnimi krivci;

9. da nima z Nemci, ki so nam brez izjeme smrtni sovražniki, nobenega stika, ne zasebno ne politično. Zob za zob!

V letu jubilejev, ko je zavrela v plamtečem srdu vpricho vnebovpjiočih krivic in ob nedolžno preliti krvi tudi naša sicer tako mirna in ponižna slovenska duša.

Slovenci, ne bodite sužnji!

Drug glas o „Kärntner Tagblattu“.

Dovolite, gospod urednik, da se oglasi še eden užaljen Slovenec k točki „Kärntner Tagblatt“ in Slovenci. Spoznavam, da dela omenjeni nemški list koroškim Slovincem najhujše krivice. Pred nekaterimi tedni je objavil notico iz Rablja, kjer se huduje nad dvojezičnimi poštnimi znaki. S tem da bi se Nemcem krivica godila! Kaj naj poročajo Slovenci, ki na svoji zemlji nimajo najprimitivnejših državljanskih pravic! Vrhunec nestrpnosti pa kaže „Kärntner Tagblatt“ v številki 220 t. l., kjer nemškim nacionalcem očita, da ne ponemčujejo Koroške po pravem načinu. Piše: „Medtem, ko se (od nemško-narodne stranke) pri vseh nepotrebnih priložnostih sanjari bolj platonično kakor praktično o nemštvu in njega kulturni vrednosti, se prikazujejo na železniških postajah, kjer bi res (!) ne bilo treba, dvojezični napisi in slični pojavi...“

Torej se zdijo gospodom nemškega lista dvojezični napisi v slovenskem Rožu nepotrebni!

Kaj pa smejo potemtakem Slovenci sploh še zahtevati? Kateri so tiste opravičene zahteve, o katerih piše „Kärntner Tagblatt“, da jih nemškonacionalna stranka Slovincem brutalno odbija? Morda misli na šolske razmere. Potem pa ne sme s svojimi poročili odobravati delovanja nemškega „Schulvereina“, kar se je zgodilo vsaj indirektno povodom glavne skupščine omenjenega društva. Gospodje pri „Kärntner Tagblattu“, vedite, da se še ni zacelila rana, katera je Slovincem bila prizadeta po krivični razdelitvi volilnih okrajev, katero so zakrivil v prvi vrsti nemški krščanski socialci; vedite tudi, da spadajo k našim opravičenim zahtevam dvojezični železniški napisi po vseh slovenskih krajih, da se nam torej napisi po slovenskem Rožu ne zdijo nepotrebni, pač pa se nam zdi zelo nepotrebno, da bi Slovenci nadalje še podpirali list in stranko, ki sta nas že večkrat hudo žalila. Končno še pravim: Bog obvaruj nas Slovence takih prijateljev! Sovražnikov pa se bomo že sami obvarovali.

Torba za nasprotnike.

„Freie Stimmen“ se zadnji čas precej zanimajo za naš list ter pridno zasledujejo vse, kar „Mir“ prinaša. Posebno rade pa se zaganjajo v tiste obrtnike in trgovce, ki imajo pogum, v „Miru“ priporočati svojo obrt ali trgovino. To ostudno gonjo smo dosedaj molče prenašali, odslej naprej pa tega ne bomo več storili. Mi poznamo firme, ki v „Freie Stimmen“ redno inserirajo in so skozi in skozi nemškonacionalnega mišljenja svojo robo pa le rade prodajajo tudi Slovincem

za drag denar na Spodnje Štajersko, Gorenje Kranjsko in Goriško. Odkar je otvorjena nova železnica, delajo te nemške tverdke celovške z izvozom na Kranjsko in Goriško tudi prav lepe kupčije, Gorenjci pa so sedaj stalni gostje v Celovcu in dobri odjemalci ter kupovalci po raznih trgovinah. Mi bomo, ako „Freie Stimmen“ s to brezstidno, lopovsko gonjo ne bodo prenehale, izvajali iz tega konsekvence ter tudi v našem listu pričeli gospodarski boj proti tverdkam, ki so nam nasprotne in pri katerih Slovenci nimajo ničesar iskati. Bomo videli, kdo bode na boljšem!

„Freie Stimmen“ so napadle gospoda krojaškega mojstra Gašperja Kuchler v Celovcu, Fröhlichova ulica 33, ker priporoča v „Miru“ svoj obrt. Nam sicer ni znano, kateri narodnosti gorenji gospod pripada, vemo le toliko, da je začetnik in dober delavec, ki se pošteno trudi, da si osigura naklonjenost občinstva in si s solidnim delom pridobi sredstva za svoje življenje. Da ne bode zaradi tega škode trpel, ga svojim somišljenikom, osobito častiti duhovščini, toplo priporočamo.

„Freie Stimmen“ hujskajo zaradi izgredev v Ljubljani že vse dni sem z raznimi izmišljotinami in bi s tem rade izzvale tudi kak škandal v Celovcu. Odkar pa nimajo upanja, da bi šli socialni demokratje za nemške nasilnosti po kostanj v žerjavico, jih to jezi. Nahujskale pa so deloma vendar-le nerazsodno nemško mladino v toliko, da hodi svoje zobe kazat pred dom Mohorjeve družbe, pred katerim izziva in poje ta nadebudna nemška mladina s slabimi svojimi izpitimi glasovi „Die Wacht am Rhein“ ter vpije svoj „Pfui den Windischen“, kakor bere v nemških listih. Pri teh demonstracijah se posebno odlikujejo dečaki vsenemškega društva „Kornblume“, po pretežni večini trgovski pomočniki in vajenci, pod vodstvom znanih „kapacitet“, ki pa komandirajo le izza plota. Mi bomo o priliki imena teh junakov objavili, ob enem pa navedli tudi dotične tverdke, pri katerih so ti ponočni čuki v službi, da se bodo vedeli naši somišljeniki ravnati.

„Freie Stimmen“ nam grozijo s silo in pravijo, da si štejejo v dolžnost, napeti vse moči za gospodarsko uničenje Slovincem. Mi jim damo dober svet in jim priporočamo pamet. Če bi nas Slovence mogli Nemci kar tako lahko uničiti, kakor se uniči kaka muha, bi bili to gotovo že zdavnej storili. V tem slučaju bi si pa sami sebi največ škodovali, ker bi potem morali oni lakote poginiti, če bi jih le samo Slovenci iz okolice več ne zakladali s potrebno hrano. Nemški kmetje itak nič ne prinesejo v mesto na trg, ker ti najraje vse sami doma pojedjo.

„Freie Stimmen“ so začele denuncirati slovenske dijake, ki so se udeležili veselice izobraževalnega društva „Lipa“ v Velikovcu. Navajajo jih z imeni, z namenom, da jim škodujejo. Fej denunciantstvu! Naj se jim skrivi od strani ravnateljstva le en las! Potem bomo naznanili vse lumparije nemških dijakov in zahtevali strogo kaznovanje.

„Freie Stimmen“ že hujskajo proti Slovincem, ki se bodo udeležili 18. oktobra t. l. otvoritve „Delavskega doma“ v Podljudelju. Ljudstvo, odgovori z veliko udeležbo!

„Freie Stimmen“ so oblekle žalno obleko, ker so v slovenski Ljubljani odstranili vse nepotrebne nemške in dvojezične napise ter jih nadomestili s samoslovenskimi. Pritožujejo se tudi, da so belgijci v Ljubljani strogo kasernirani; samo po šest jih sme zapuščati kasarno in ob 7. uri zvečer morajo biti že vsi doma. Strah jih je tudi, ker so slovenske služkinje v Ljubljani začele odpovedovati nemškim strankam službe ali pa jih zapuščajo brez odpovedi. „Štimce“, ali še vendar nočete spoznati, kako kisle sadove rodi večno hujskanje nemškonarodnih listov proti Slovincem?

„Freie Stimmen“ so ogorčene, ker se življajo na Solnograškem nekateri Slovenci kot oglarji. Rade bi jim snedle itak pičli kruh; seveda se na Solnograškem za „Fr. St.“ živa duša ne bo zmenila. Bolj umestno bi bilo ogorčenje, zakaj nganjajo nemški in nemškutarški trgovci po slovenskih krajih na Koroškem vsenemško, protiaavstrijsko politiko in gonjo zoper naše ljudi, ki jih pitajo in jim nosijo denar. Ali se „Fr. St.“ res ne bodo zgražale, da so Slovenci tako „zabiti“, kar sicer tako rada zatrjuje? Velikovec, Pliberk, Železna Kapla, Dobrlaves, Guštanj in vsa druga nemška gnezda se bodo popolnoma izstradala, ko se bodo naselili v okolici slovenski trgovci. Narodni trgovci, ustanovljajte le pridno slovenske trgovine, bomo vas že podpirali, da se bodo mogle „Fr. St.“ še bolj zgražati.

„Freie Stimmen“ napadajo kaj rade tudi naše slovenske odvetnike, zlasti g. dr. Brejca, na katerega spuščajo strele skoro v vsaki številki. Matadorje gorenjega vsenemškega lista jezi,

ker zahajajo nekateri poštenjši Nemci iskat pravnega zastopstva k slovenskim odvetnikom. Naj bode torej nam dovoljeno povedati, da se nemški odvetniki tudi ne branijo slovenskih klientov, katerih imajo še vedno preveč. Naša skrb pa bode, da bomo tudi v tem oziru potrebno poskrbeli. Svoji k svojim!

„Freie Stimmen“, vsenemški list, ob enem glasilo za proč-od-rimovce, in krščansko-socialni „Kärntner Tagblatt“ udrihata „par nobile fratrum“ še vedno po nas Slovenceh in se lažeta o ljubljanskih dogodkih, da se kar kadi. O Ptuj, Mariboru, Celju in o najnovejših nemških škandalih v Celovcu ta dva brata ničesar ne vesta povedati. Slovenci si bomo zapomnili posebno „Kärntner Tagblatt“. Bo prišel čas, ko nas bodo ti ljudje še krvavo potrebovali. S takim listom proč in s takimi prijatelji nobenega stika več.

„Ist schon recht! Sollen sie nur gehen über die Windischen.“ Tako se je blagovolila izraziti preteklo soboto znana brbljava gospa v neki specerijski prodajalnici v kosarnski ulici, ko so uslužbenci pripovedovali kupovalcem o ponočnih škandalih, ki so jih izvršili tisto noč nekateri nemški in ponemčurjeni paglavci na hiši stanovanja g. dr. Brejca. Ta starikava gospa je baje učiteljica in „Aufsichts-“ ali „Anstandsdame“ na višji dekliški šoli v Celovcu. Lepa dama to! Vsa čast taki vzgojevalki! Priče so na razpolago.

Voditelji ponočnih pouličnih demonstracij proti Slovincem v Celovcu so znani fantiči Zifferer, Sowa, Lepuschitz, Poganitsch itd., skoro sami pristni Germani. Posebno prvi ima zelo vročo kri in se je tudi že enkrat sprl s kazenskim zakonom. To so junaki, na katere sme nemški narod ponosen biti. Heil!

Koroške novice.

Sodalitas ss. C. J. ima zborovanje v četrtek 8. t. m. ob 1. uri v delavski hiši.

Iz šolske službe. Okrajni šolski nadzornik v Velikovu, Jožef Juvan, je imenovan s 1. oktobrom za nadzornika šolskega okraja celovške okolice.

Celovška fakinaža je ponoči od srede na četrtek vnovič polila s črnilom napis g. dr. Brejca in grdo pomazala steno od prvega nadstropja doli do tal. Ta črni madež bodi Slovincem znak, kam se naj v pravnih zadevah obračajo. To bodi naš odgovor!

„Štajercu“. Podpisanega dolži ptujski list „Štajerc“, da od kmetov kupuje živino meterski cent „po 22 goldinarjev“. Tisti, ki mi to dokaže, dobi takoj pri meni izplačano 1000 kron. Torej štajercijanci, potrudite se! 1000 kron se ne zasluži tako lahko. Dokler se mi pa to ne dokaže, imenujem dopisnika „Štajerca“ navadnega lažnika.

Andrej Strže,

najemnik „Narodnega doma“ v Velikovu.

Celovec. (Državna železnica.) Zadnja nedeljo zahteva nemščine popolnoma nezmožna mladenka iz Spodnje Koroške zase in tovarišico na tukajšnjem glavnem kolodvoru vozni listek do Področnice. Na ponovno zahtevo po voznem listku v slovenskem jeziku (ker drugače ni znala), jo „frajlica“ pri blagajni odslovi. Slučajno navzoči prijatelj mladenk se zavzame za njiju, kar smatra došli „šef“ za — „hecarijo“ (!). Fant takemu govoričenju odločno protestira in opozarja mirne krvi na posledice takega odpravljanja strank na postaji, kamor prihaja brez števila slovenskih potnikov. Surovo in v nekem pasjem tonu mu ukaže železniški vratar: „Schweigen Sie! — Hier ist k. k. Staatsbahn!“ (Molčite! — Tukaj je c. kr. državna železnica!) Medtem je ravno prišel na vrsto ter po nemški zahtevi dobil za prijateljico vozna listka. Vedno še dobrohotno opomni blagajničarici, naj si zapomni „Področnico“ za „Rosenbach“, da se domačim, slovenskim potnikom ne bodo delale uradne krivice. Tedaj vzkipi gosp. šef tako, da grozi z — aretiranjem, v čemur ga vratar krepko podpira. — Pamet bi človeku obstala ob taki znoreli nemškonacionalni gonji uradništva. Javno vprašamo c. kr. železniško upravo, kdo bi povrnil škodo mladenkam, ki sta bili na nujnem potu, če bi vsled uradniške nezmožnosti bili zamudili vlak? Kako pride to, da nastavlja ali tako nezmožne ali pa tako zagrizene uslužbenice, ki si par slovenskih postajnih imen po slovenski zemlji ne morejo ali pa nočejo zapomniti? Ali hoče ukreniti potrebno, da se bo s slovenskimi strankami tudi spodobno, — po človeško postopalo in se jim ne bodo delale nalašč zapreke in se jim brez povoda grozilo, jih policiji oddajati? Ali hoče zamenjati zastareli zistem poslovanja s strankami s pravičnejšim? Kdaj hoče svojih uradnikov igranje s slovensko potrpežljivostjo vendar enkrat preprečiti? (Sploh se je slišalo ravno to

nedeljo več pritožb glede grdega ravnanja s slovenskimi strankami na našem glavnem kolodvoru. C. kr. žel. ravnateljstvu v Beljaku so na zahtevo imena na razpolago. Op. ur.)

Kotmaravas. (Heil nemška kultura!) Povsod je že znana nemška kultura, ki jo sejejo tudi pri nas naši nemškutarji. V nedeljo je napadlo več „korajznih“ pristašev te kulture, med njimi neki Jože Gasser, nekega našega mladeniča, ki so ga prav po receptu visoke kulture zmerjali in ni veliko manjkalo, tudi pobili. Zabavljali so čez slovenski rod in čez našo narodno duhovščino. Ni jih bilo sram pljuvati v lastno skledo. Fantje, ki imamo jeklene značaje, držimo skupaj, bodimo trdni in se nič ne bojmo! Ostanimo zvesti svojemu materinemu jeziku, veri in našemu listu „Miru“, glasilo koroških Slovencev, držimo se pevskega zbora in pridobivajmo mu še novih udov. Tepli se pa z nemškutarji ne bomo, bi si omadeževali čiste slovenske roke, in če nam grozijo, da bodo na nas prežali, jih opominjamo, da naj mirujejo, sicer jim priskrbimo „špekhamro“. Časi, ko je nemškutarija z nami pometala, so minuli.

Kmetški fant.

Št. Janž v Rožu. (Izjava.) Ker me nekateri gotove osebe sumničijo, da sem poročal v predzadnji številki „Mira“ o šentjanskem fajerberu ter mi hočejo na vse mogoče načine škodovati, s tem izjavljam, da z omenjenim dopisom nisem v nobeni zvezi, kar naj blagovoli tudi slavno uredništvo potrditi. Florijan Resman.

(Potrjujemo, da z omenjenim dopisom niste v nobeni zvezi. Razburjenje nasprotnikov kaže, da je zadel pravi dopisnik v živo. Sploh se pa čudimo domišljiji nemškutarije, češ, da zna v vsaki župniji le en človek slovenski pisati. To je pač najznačilnejše spričevalo za zlobo nemškutarjev, ki bi radi naše ljudi z nemškimi šolami popolnoma poneumnili.)

Uredništvo.)

Št. Jakob v Rožu. (Blagoslovljen je šole.) Do 2000 povečini domačega ljudstva se je udeležilo zadnje nedelje te znamenite slovesnosti. Mil. g. prošt Gr. Einspieler je v poljudni propovedi razkladal poslušalcem namen prave šole, ki naj uči otroke po geslu: „Vse za vero, dom, cesarja.“ Med slovesno infulirano sv. mašo, ki jo je bral gosp. prošt pod milim nebom, je lepo prepeval domači pevski zbor „Rožica“, pomnožen s pevci celovškega delavskega zbora in nekaterimi drugimi pevci. Po blagoslovljenju šole je govoril g. poslanec Grafenauer. Govornik pozdravlja ta dan, ki pomeni za nas zopet korak naprej v našem svetem boju. V to šolo bo pohajal naš zaklad, in vrste nasprotnikov se bodo manjšale. Občudovanja vredni smo koroški Slovinci, ki smo povečini z lastnimi močmi sezidali to mogočno stavbo. Mogočno so donele po slavnostnem prostoru pesmi „Zvezna“, „Slovan sem“ itd. Popoldne je bilo v „Narodnem domu“ in zunaj na prostem vse polno ljudstva. Pevci in govorniki so se kar vrstili. Lepo je prepeval mešani zbor iz Vetrinja pri Celovcu. Vsa čast mu! Nastopila so tudi hodiški in logaveški zbor. Naše priznanje! Najlepše pa je bilo, ko je vse ljudstvo pelo „Lepa naša domovina!“ Gosp. Špicer iz Jesenic se spominja nedolžnih žrtev v Ljubljani, pozivlja k odločnemu gospodarskemu samoosvojenju in konča: „Pravico zahtevaj, nič ne prosil!“ Dr. Kušer iz Kranja kliče narod k slogi in odločnosti ter upa, da so prišli zaželjeni lepi časi, da bomo zopet skupno stopali. Gosp. Ražun se spominja lepih besed sv. pisma, kako dobro in prijetno je, bratje, skupno delovanje. To je edino zdravilo, ki nas stori nepremagljive. Treba je potrpežljivosti, prizanesljivosti in ljubezni, če tudi vidimo pri bratu kako napako. Urednik Smodej pozdravlja kmetško ljudstvo, ki je ta dan pokazalo, da se prebujajo, zlasti, ko so vsi skupaj prepevali pesen „Lepa naša domovina“. Ljudstvo ni stalo postrani in poslušalo, ampak iz srca mu je privrel navdušen spev. Poslanec Grafenauer se spominja Andr. Einspielerjevih časov in vidi, da se je narod zbudil. Nam stopa jesen na glavo. Zato pa se naj pripravlja slovenska mladina, da stopi na naše mesto; pozivlja jo, da naj ostane Bogu in rodu zvesta, in silen bo naš narod. Bil je to zopet dan narodnega veselja, kakršnih si jih želimo še mnogo.

Dholica. (Srečni pa smo.) Neka zavedna slovenska občina si je dovolila doposlati, čujte in strmite, vojaško prehodnico s slovenskim dopisom, da se naj naslovljencu blagohotno dostavi. Glejte, kaj se zgodi; nebo, pardon, nemški rajh se je odprl in veliki nemški bog „Votan“ je zaklical: „Ne razumemo, retour.“ Dotična prehodnica je morala nazaj z žalostnim srcem. Na Dholici je nočejo sprejeti, ker je imela slovenski naslov, da, celo v Celovec je morala romati, kjer so ji morali dati vse potrebne dokumente, da se je smela zopet vrniti na Dholico in so jo tam sprejele milostljive roke g. občinskega tajnika. Kako se ji je potem še zgodilo, do danes še ni

konstatirano; ko izvemo, bomo natančno poročali, kajti za nemškonacionalno propagando imamo časa dovolj, dočim morajo druge važne stvari čakati, če je treba celo leto, preden jih rešijo. Stranke bi vsled tega trpele škodo, ako bi se same ne obračale na višje oblasti. Dokazi na razpolago. Seveda, ako se hočemo lepo zabavati, morajo uradne reči čakati. Veste, pri nas gre vse „fortschrittlich“, ker bi drugače ne mogli razmetavati tisočakov. Včasih udarimo po črnih Slovenceh; to nič ne de, in vino iz farovške kleti nam vendar dobro tekne. Prosimo vas, gosp. urednik, povejte vsem slovenskim občinam, da naj nikar ne pošljejo nam Dholanom več slovenskih dopisov! Uh, preveč strah nas je.

Dobrlivas. Slovenci, ki imate kaj opraviti v Dobrlivasi, ne zahajajte v nemčurske gostilne. Akoravno pošteno plačati in sediš mirno pri svoji mizi, moraš biti vendar pripravljen, da te nahruli kak „nemški gospod“, zato — ker si Slovenec. Približno pred enim tednom prišel je v eno teh gostiln star, častivreden gospod, ki pa je imel to napako, da je tam govoril slovenski. Navzoči nemčurski gostje so začeli takoj peti „die Wacht am Rain“ in drugo „krasno“ pesem — če se ne motim, se začinja „Stimmt an . . .“ To seveda še ni bilo najhujše. Vse drugo pa bo okusil vsak Slovenec sam, ki bo prišel v tako gostilno. Slovenci! zahajajte le v gostilno (restavracijo) gospoda Wedeniga, ki je ob železniški postaji. Prostori so prav lepi, postrežba v vsakem oziru popolnoma zadovoljliva in, kar je glavna stvar, je g. Wedenig naš mož. Torej Slovenci, pustite nemčurske gostilne pri miru in zahajajte le h g. Wedenigu! Spomnite se, kako tolovajsko so napadli Nemci in nemčurji Slovence v Ptuj. In take ljudi naj mi podpiramo! Nemčurji so vsi enaki. Strašno radi sprejemajo denar od Slovencev, grozovito prijazni so z nami ob času volitev; če nas pa ne potrebujejo več, potam pa le „Nieder mit den Windischen“. (Dol z bindišarji!) — Slovenski kmet, ali še nisi spoznal, da nas pozna dobrolska „nemška gospoda“ samo za časa volitev. Ker so bile letos občinske volitve, letali so dan za dnevom Grasni in Dreoti k lovanškemu Kokicu in se delali tako sladke in dobre, kakor da ni boljnih ljudi na svetu, ko pa je bil napravil Kokic preteklo zimo „fajerberbal“, pa so ga pustili čisto na cedilu. „Fajerberbal“ se je popolnoma ponesrečil, ker je prišlo samo par mandelcev. Tedaj nemški gospodje niso poznali Kokica, sedaj pa so se mu sladkali, kolikor je bilo mogoče. In dobri Kokic šel je zopet enkrat volit z nemčurji — menda v zahvalo za to, da so ga pustili pri „fajerberbalu“ tako imenitno na cedilu! In take gostilničarje, kakor je Kokic, naj mi še podpiramo? V Ptuj so tudi Slovenci podpirali nemškutarje tako dolgo, da so se preobjedli slovenskega kruha. Ko so enkrat sili — potem pa švrk s palicami po slovenskih glavah . . .

Ruštat pri Velikovu. (Požar.) V nedeljo, dne 20. t. m., zvečer je nastal ogenj pri Raku. Pogorel je veliki in majhni skedenj. Na pomoč so prihitele požarne brambe iz Šmarjete, Tinj in Virnjevasi. ki so pridno gasile, da so zabranile, da ni tudi hiša zgorela, ki se je tudi že začela vneti. Čudno je bilo, da velikovške požarne brambe ni bilo blizu, ki bi s svojim popolnim gasilnim orodjem še največ mogla pomagati. Živino so rešili, ali zgorela je velika zaloga krme. Veliki skedenj je bil zavarovan za 28.000 kron, majhni pa za 1600 kron.

Št. Rupert pri Velikovu. (Velika umrljivost.) Tužna posledica letošnjega izrednega leta je veliko bolehanje med ljudmi. Posebno je veliko otrok bolnih na ošpicah, davici in vnetju pljuč. Zdaj je prešlo bolehanje tudi na odrasle, od katerih je več oseb na smrt bolnih. V Boštjanovi kajži v Mrzlivodi vlada krvava griža, katero je prinesel semkaj od vojakov na dopust došli mladenič Lenart Rutar in je tudi na tej boleznii umrl. Zdaj sta na tej boleznii smrtnonevarno obolela tudi njegov oče in njegova sestra. Radi nalezljivosti te boleznii je vstop v to kajžo prepovedan. Umrlo je v naši župniji letos izredno veliko ljudi. Medtem ko je lani celo leto umrlo le 44 oseb, imamo letos tukaj dozdej že 42 mrličev.

Iz Št. Petra na Vašinjah. (Zborovanje izobrazovalnega društva.) V nedeljo, dne 27. t. m., je imelo naše društvo svoj mesečni shod pri Vedeniku v Ribnici. Shod se je vršil na prostem. Zbralo se je veliko mladine od vseh strani. Popisal je domači župnik svoje potovanje na Dunaj, vtise iz tega potovanja in znamenitosti cesarskega mesta. Igrali so potem domači igralci igro „Štipko Tiček ali dr. Vsezna“. Umislili so se tako v svoje vloge, da so jih tako naravno igrali, da so vsi gledalci dolgi igri od začetka do konca z velikim zanimanjem sledili. Priglasilo se je zopet več novih udov. V enem tednu se odpre društvena knjižnica.

Pliberška okolica. Iz kmetijskih krogov smo prejeli o tolovajskih napadih na Slovence v Ptuj slediši dopis: Saj ste že brali, dragi bralci „Mira“, o uprav roparskih napadih na Slovence v Ptuj na Spodnjem Štajerskem, zbrane na letošnji glavni skupščini „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Napad so izvršili nemško-nacionalni purši in spodnještajerska mestna nemškutarija. Če so se zbrali nalašč za napad na Slovence nemški razgrajči od blizu in daleč v Ptuj, če so oropali slovenskega veleposestnika kar na ulici in mu vzeli denar, če so toliko Slovencev do krvi pretepli, če so imeli palice in bikovke nalašč za pretep s svinčnem okovane, če so neprenehoma metali kamenje in gnila jajca na Slovence, če so vzeli romarski procesiji križ, ga vrgli na tla, ga teptali in pljuvali nanj ter pretepali romarje, če so izvrševali vse to pod zaščito ptujske policije, katera je vsakega v bran se postavljajočega Slovence takoj zaprla, potem se narod, kategera udje delajo nad mirnimi Slovenci vse to, pač ne more prištevati omikanim. Sedaj pa pride ptujski „Štajerc“, list, kateri se vsled svoje zlobne pisave na Ogrsko niti javno pošiljati ne sme, ter skuša v št. 38. z dne 20. septembra pod naslovom „Nemiri v Ptuj“ najnesramnejše nemške čine utajiti, a zraven pa vsekako prizna da „— bilo je res strašno“. Iz celega članka veje nekako radovanje nad tem. Vsako dogodbo po svoje zavija. Sicer to ni nič čudnega, saj je bil poleg nemške poulične druhal v Ptuj in Celju „Štajerc“ urednik Linhart, ki farba ljudi, da hoče mir med Slovenci in Nemci. Kak mir hoče imeti, je pokazal sedaj. Ni res, mir bi rad imel pri Slovencih, da bi se nobeden ne zganil in se branil, kadar ga bije po glavi z bikovko Nemeč? Saj Linhart vendar noče, da bi bili Nemci mirni. Saj je hujskal poleg vsenemca Malika v Ptuj Nemce in nemško fakinažo z govorom proti Slovincem. Takoj v drugem članku pa zopet hvali omikanost nemškega naroda; gotovo je spoznal za Nemce živo potrebo. Saj že na vsem svetu ošabnih in neotesanih Nemcev nikdo ne spoštuje več. Kar se tiče dostojnosti in omike, so slovanski narodi visoko nad Nemci, kateri se s Slovani niti primerjati ne smejo. Sedaj, dragi slovenski kmet, lahko spoznaš, koliko je vreden Nemeč, saj ne marajo Nemcev ne Francozi, ne Angleži in tudi ne divji Zamorci, vsem preseda njihova oholost. Ti dragi „Štajerc“, glavni povzročitelj teh grdih napadov, le hajdi zopet na delo, nemške poulične pretepače, roparske napadalec in neomikane razgrajče ter teptalce sv. križa boš pa težko, težko zopet opral, čeprav se poslužuješ najnesramnejših laži, tvoje vsakdanje hrane!

Črna. (Žalosten dogodek) imamo poročati. Bilo je v nedeljo, 20. t. m., ko so popivali fantje pozno v noč še v gostilni pri Pristanu. Tudi Lahov, ki jih prihaja vsako leto veliko v naš kraj, da nesejo ob koncu leta lep denar iz dežele, je bilo nekaj v gostilni. Nekoliko pred polnočjo odide nekaj fantov iz sobe, med njimi rudar Josip Mavrič, mlad in krepek fant. Črez nekoliko časa začuje se strel iz samokresa, malo pozneje še eden. Ljudje so vstajali in hiteli gledat, kaj je, a bilo je že vse tiho. Drugi dan se je širila po vasi novica, da je ustrelil Lah enega naših fantov, Josipa Mavriča. Kaj so imeli fantje in Lahi med seboj, še ni dognano. Ranjenca so prenesli v tukajšnje bolnišnico, kjer je v petek dopoldne izdihnil; v nedeljo popoldne so ga raztelesili in pokopali, . . . in zvonovi so zvonili in peli temno, težko pesem o grobeh in o mladem po neprevidnosti ali po lahkomišljenosti izgubljenem življenju.

Ojstrica pri Spodnjem Dravogradu. Za skrajno žaljivo pisanje „Kärntner Tagblatta“ o prelivanju slovenske krvi v Ljubljani delamo odgovornega g. posl. Walcherja, ker je on glavni urednik „Tagblatta“. Pri zadnjih volitvah je bil ta gospod izvoljen tudi z našimi popolnoma slovenskimi glasovi. Tukaj izjavimo, da take nepopisne žalitve tukajšnje slovensko ljudstvo ne bo pozabilo nikdar. Če smo samo dobri za volitev in za zmerjanje, potem nas pustite tudi ob volitvah pri pokoju. Znaprej na nas ne računajte več. (Od mnogih krajev nam izražajo ustmeno in pismeno odobravanje o našem stališču proti „Kärntner Tagblattu“. Tudi to poročilo vzamemo z zadovoljstvom na znanje, izjavljamo pa, da g. poslanec Walcher ni več urednik „Kärntner Tagblatta“ in je odgovoren za žaljivo pisavo tega lista le toliko, kolikor je vodja nemške krščansko-socialne stranke, katere glasilo je omenjeni list. Op. ured.)

Društveno gibanje.

Št. Janž v Rožu. „Slov. kat. izobraževalno društvo za Št. Janž in okolico“ priredi v nedeljo,

dne 4. oktobra, ob 3. uri popoldne pri Gašperju v Podsinjivasi svoje mesečno zborovanje. K obilni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva odbor.

Velikovec. Društvo „Lipa“ priredi dne 11. oktobra popoldne ob 4. uri v „Narodnem domu“ v Velikovcu svoje mesečno (jubilejno) zborovanje. Na sporedu je jubilejni govor. Pri tem zborovanju bodo tudi prvokrat nastopili domači društveni tamburaši. Z ozirom na to vabi vse člane in prijatelje društva k najobilnejši udeležbi odbor.

Prevalje. V nedeljo, dne 11. oktobra obhaja naše delavsko društvo popoldne pri Šteklju papeževo in cesarjevo jubilejno slavnost. Na sporedu: 1. Govor. 2. Igra: Spoštuj očeta“. 3. Sviranje tamburašev. 4. Šaljiva pošta. Somišljeniki! Pridite od blizu in daleč v ogromnem številu! Odbor.

Vabilo. Kat. slov. pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ v Možici priredi v nedeljo, dne 4. oktobra 1908, ob 1/2 3. uri popoldne javen shod z igrami v svojih prostorih v župnijskem skednju v Možici. Spored: 1. Igra „Pri gospodih“. 2. Igra „Sv. Neža“. Vstopnina: Sedeži po 40 vin., stojšča po 20 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Politične vesti.

Koroški deželni zbor.

28. seja dne 23. septembra. Prošnja mestne občine Pliberk, da se sezida javna bolnišnica, se izroči deželnemu odboru v preiskavo. Opozarjamo samo, da se nahajajo bolnišnice v Celovcu, Beljaku, Brežah in Št. Vidu, le za obsežne okraje Velikovec, Pliberk, Železna Kapla je še ni. Prošnji občin Kriva vrba in Blatograd, da se naj izmerijo občinske ceste, se vsled pomanjkanja izurjenih tehničnih moči ne ugoti, pač pa se naprosi dež. vlada, da po svojih geometrih to oskrbi. Prošnja vasi Vovbre za prispevanje za vodovod se izroči finančnemu odseku. Dr. Waldner prosi o tej priložnosti deželno vlado, naj poskrbi za to, da dobi deželna kmetijska družba pooblastilo, da sme v takih zadevah preiskovati. Deželni predsednik Hein obljubi, da bo vlada to priporočala. Slovenci pa bomo protestirali, ker žal že dolgo let izkušamo izredno „naklonjenost“ deželne kmetijske družbe napram slovenskim kmetom. Stavbeni odsek predlaga: 1. občinska cesta, ki vodi iz Št. Jakoba v Področičico, se naj uvrsti med začasno subvencionirane (podpirane) ceste; 2. prošnja občine Št. Jakob v Rožu za prispevek za stavbo novega mostu se odkloni. Poslanec Dobernig pri tej priložnosti ni mogel zatajiti svojega nemškega navdušenja in je predlagal, naj se ne dovoli občini prispevkov, dokler ne bodo na jasnem, kako je izpadla revizija; zato bo glasoval proti predlogu. Taki so ti nemški narodovci. Če je za uravnavo potokov na Zgor. Koroškem treba privoliti koj naenkrat celih 40000 K, živ krst ne bo vprašal, ali so občinske blagajne v redu. Saj vemo, kako gospodarijo Nemci, samo, da se pri njih poravnajo pomanjkljaji na tihem. Slovincem pa še par sto kronic ne privoščijo. Sicer je pa gosp. Dobernig s svojo željo propadel in se je sprejel predlog stavbenega odseka. Predlog gospodarskega in poljedelskega odseka, da se naj tudi na Koroškem začne s preosnovo srednjih šol, se sprejme. Dr. Angerer pravi, da se v preosnovanih srednjih šolah v nižjih razredih dijaki, ki hočejo v višjo gimnazijo, uče namesto grščine druge jezike. (Grafenauer: Slovenščine. Steinwender: Tudi slovenski). Predlog posl. dr. Waldnerja in tovarišev v svrhu zatiranja majnikovih hroščev se sprejme. Predlog posl. Weissa (krščanski sociallec) in tovarišev (tudi Grafenauerja), da naj naredi vlada kartelni zakon in ustanovi kartelni urad, ki naj varujeta ljudstvo pred oderuškimi karteli, se sprejme in izroči gospodarskemu in poljedelskemu odseku v nadaljno posvetovanje. Poslanec Weiss poudarja, da se nahajajo karteli že skoro na vseh poljih. Organizirani so izvrstno in so znali tudi vplivati na zakonodajstvo sebi v korist. S čudno besedo „riziko“ so znali doseči znižanje davkov, pri ljudstvu pa podraženje materiala. Če se kak tovarnar upa kartelu nasprotovati, ga ugonobijo ali pa prisilijo, da se kartelu pridruži. Lani so bili karteli, ki so donášali 42 1/2 % čistega dobička. To so vendar oderuške obvesti v najvišji meri. Govornik omenja kartel pivovarnarjev, ki je ljudi v zadnjem času posebno razkačil. Predlog se sprejme.

29. seja dne 24. septembra. Poročila in predlogi deželnega odbora: Povišanje plače deželnih uradnikov se odobri; občini Podljubelj se dovoli, da sme za občinske potrebe v l. 1909 pobirati 56% občinske doklade od vseh deželnih

direktnih davkov izvzemši od dohodarskega davka, za šolske potrebe pa 210%. Finančnemu odseku se izroči predlog deželnega odbora, da se poviša pristojbina za spremstvo pri odgonih.

V razpravo pride dr. Steinwenderja in tovarišev predlog, da naj deželni odbor varuje cerkev pri Sv. Krvi, da je ne bodo „brezokusno in slogu kvarljivo“ popravljali. Steinwender poroča, da imamo na Koroškem od zunaj in znotraj slabe cerkve. Mnogo dragocenosti se je iz cerkev prodalo, in sedaj hoče pri Sv. Krvi župnik samovoljno in neokusno cerkev popravljati. Ne da si ničesar reči ne od politične oblasti, ne od nadvojvode, samo da dokaže, da je cerkev zmožna, napravljati tudi ostudne reči. Odgovarja mu poslanec Weiss. Žele bi bil, da bi bila ta debata izostala in sicer v interesu oseb, ki so bile pri tej zadevi udeležene. G. posl. Steinwender je trdil o rečeh, ki jih sploh ni. Nato dokaže na podlagi listin, da župnik pri Sv. Krvi ničesar tega ni storil, kar je trdil Steinwender. Kar je pa naredil dosedaj, je vse po sklepu centralne komisije iz leta 1902, ki je vendar potrjen tudi od vlade. Od tedaj pa, ko je prišel k Sv. Krvi nadvojvoda, so gospodje spoznali, da to ni dobro, kar so ukazali leta 1902. Župnik nazadnje res ne ve, česa se naj drži, ali sklepa komisije iz leta 1902 ali onega iz l. 1907 ali ukaza deželnega predsednika iz l. 1908. Najbolj pameten je sklep iz l. 1902, kar govornik podrobno dokaže. „Sicer pa“, nadaljuje govornik, „ne bote z današnjim predlogom zadeli župnika, ampak gospode same, in to me veseli. Sicer pa kaka komisija lahko kaj predpisuje, ali denarja pa noče rada dati. Za uravnave hudournikov se razda brez pomisleka kar na desetisoče, za ohranitev umetnin pa le milostno 7000 K.“ Govornik protestira proti temu, da je zapovedal okrajni glavar v Špitalu delo v cerkvi nadzorovati. To je za župnika, ki je akademično naobražen, žalitev. Ta odlok je govornika razkačil.

Gospodje se le naj zanesejo: Katoliška cerkev je te stavbe sezidala brez vlade in jih bo tudi brez nje vzdržala. To so stavbe srčne vere. Potem pa pride komisija brez vednosti župnika in patrona, in gospodje nabirajo za svoje želje podpis. Kam pridemo s takim početjem, to se pravi vendar župnijo proti župniku hujskati. Proti temu protestiramo; kaj se je župnik trudil, koliko tisoč pisem je v tej zadevi pisal, od gospodov, ki odpirajo zdaj usta, pa ni nobeden daroval niti vinarja. Mi bomo stali viteško ob strani tistih, ki umetnost razumejo in jo pospešujejo. Čut do lepote se mora v ljudstvu negovati, samovoljno zapovedovanje in žandarji pa se v teh zadevah naj odstranijo. Župnik se že sploh ne more braniti, in če bo šlo to tako naprej, si bo vsak premislil, preden bo kaj popravil, čeravno je predgovornik rekel, da bi bilo mnogo popravil potreba. Hoteli smo že ustanoviti muzej za cerkvene umetnine, pa nimamo za to potrebnega denarja. Nisem hotel zanesti neubranih strun v zbornico, ampak le braniti resnico.

Baron Helldorf prizna, da je cerkev sezidala v teku stoletij veličastne stavbe, za kar ji priznava čast in izjavi, da zasluži tudi župnik pri Sv. Krvi vso pohvalo in navede kratko pravila za cerkveno umetnost ter hoče staviti predlog.

Deželni glavar: Ne gre, gre le za nakazanje predloga.

Grafenauer: Nisem bil namenjen poseči v debato, pa g. poslanca Weissa dobro razumem. Za popravo cerkev je treba dvojno, denarja in pravega okusa. Zadnji pa je zelo različen. Župnik zahteva od centralne komisije, da mu naznani, kako je treba popravljati, pa gospodje niso enakih naziranj. V naši cerkvi imamo cerkveno okno z umetno slikarjijo na steklu. Gospodje, ki so si jo ogledali, so bili pa prav nasprotnih mnenj, zlasti se ne ozirajo prav nič na izjave strokovnjaka, na pr. pravijo, da se pri podobni manjkačjih delov ne sme nadomestiti z novimi, kar je vendar smešno, in če se popravi, pride vsa ploha na župnika.

Knez in škof poseže v debato in dokaže, da je kamen, ki ga hoče imeti v cerkvi za tlakanje vlada, slab in bi ga moralo ljudstvo tekom nekaj desetletij zopet nadomestiti z drugim, kar vendar stane denar. Sploh pa ugovarja proti temu, da tuji ljudje brez župnikove vednosti v cerkvi vladajo in se šopirijo.

Dežel. predsednik Hein: Obžaluje debato in se opravičuje, da on ni zapovedal, da naj stražijo cerkev orožniki, ampak okrajni glavar v Špitalu. Potrđi, kar je rekel posl. Weiss, pa le deloma.

Weiss: Deželna vlada le naj prizna: „Grešila sem, ustrelila sem kozla.“ Kar se tiče denarja, naj ga gospodje le kar dajo, ker obljubilo se je tukaj že mnogo, pa ne izpolnilo. G. deželni predsednik je storil napako in potem se naj vsi ravnamo. Tega si ne damo dopasti.

Knez Rosenberg: Obžalujem, da je posl. Weiss pritegnil v debato osebo nadvojvode Franc Ferdinanda in deželnega predsednika. (Deželni glavar: Prosim, dosedaj ni povedal nobenega imena.) Knez in škof naj skrbi, da se bodo bogoslovci bolj učili zgodovine umetnosti. (Weiss: To se vendar zgodi.) Sploh pa se ne slišijo take besede iz ust duhovnika prijetno. (Weiss: Vaša svetlost, protestiram proti temu. Če nisem slučajno svetlost kakor Vi, pa sem vendar ravnotako poslanec kakor Vi z istimi pravicami. Veselost po celi zbornici in kihanje.) Knez se vsede, debata je končana, predlog posl. Steinwenderja pa sprejet.

Književnost.

Trgovski koledar za leto 1909 je izšel ter ima sledečo vsebino: Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ in odbor, posredovalnica, trgovski dom, koledar, kolkovne lestvice, podrobna določila za kolkovanje listin, spisov, računov itd., poštne določbe, kovani denar raznih držav, mere in uteži, obrestne tabele, preračunjevalne tabele, lovski red, užitninska tarifa za Ljubljano, uvozna carina, avstrijski konzulati, nekoliko o varstvu patentov in vzorcev, trgovska korespondenca, tabela za razredčevanje alkohola, kalkulacija, nasvet trgovcem z jestvinami, pojasnila glede železnic, potni listi, razprodaje, krošnjarstvo, dopustnost trgovskega potovanja, kako se protokolira firmo, kaj je treba storiti osebam, ki postanejo samostojni trgovci, posebna določila za izvrševanje trgovine z mešanim blagom, s špecerijskim, materialnim in kolonialnim blagom, olajšave glede donajanja sposobnostnega dokaza, sposobnostni dokaz za trgovinske obrti in trgovske družbe, obrtne pravice trgovcev, ki prodajajo storjeno moško, žensko in otroško obleko ter prodajalcev čevljev, pokojninski zakon za zasebne uslužbenke, trgovsko-obrtne strokovni tolmač, ugodnosti na železnicah za trgovske potnike, ki imajo kovčege z vzorci.

Koledar obsega 131 tiskanih strani, uredila sta ga gg. dr. Rudolf Marn in Silvester Škerbinec. Koledar je naročiti naravnost pri slovenskem trgovskem društvu „Merkur“ v Ljubljani. Cena koledarja je 1 K, po pošti 1 K 20 vin. Čisti dobiček koledarja se steka zakladu za „Trgovski dom“.

„Trgovski koledar“ ima zelo priročno majhno obliko. Slovenskim trgovcem ga najtopleje priporočamo! Marsikateri, ki ni pohajal trgovinskih šol, se bo iz njega mnogo naučil.

Slovenci in Slovenke!

Žrtvam 20. septembra l. 1908, tako nedolžno usmrčenim in ranjenim, se slovenski narod najlepše oddolži s tem, da prispeva v prvi vrsti za oskrbo ponesrečencev, od katerih bo marsikateri pohabljen ali vsaj zelo oslabilen zapustil bolnico, potem pa za njihove rodbine, ki so podpore potrebne.

Združeni narodni odbor se zatorej obrača do vseh Slovencev in Slovenk, da se odzovejo temu rodoljubnemu pozivu in vsak po svoji moči v ta namen prispevajo, prav posebno pa naši denarni zavodi, občine, korporacije itd.

Kot neizbrisno znamenje naše ljubezni do onih dveh, ki sta padla 20. septembra 1908 kot svedoka smrtnega sovraštva, ki ga do nas goji naš narodni nasprotnik, obenem kot opomin k skupnemu delu za prava našega rodu in jezika, pa je tudi potrebno, da jima postavimo spomenik, dostojen stvari, za katero sta padla. Slovenci in Slovenke! Nabirajte in prispevajte, da na ta način ovekovečimo spomin na „Naša narodna mučenika!“
Združeni narodni odbor.

Prispevke, o katerih se bo polagal javen račun, sprejema za združeni narodni odbor gosp. dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, sprejema jih pa tudi upravništvo „Mira“ v Celovcu, da jih odda imenovanemu odboru.

Kaj je novega po svetu.

Dr. Šusteršič, vodja Slov. Ljudske Stranke na Kranjskem, je govoril zadnjo nedeljo na shodu „Kmečke zveze“ na Viču pri Ljubljani. Grajal je postopanje vojakov in rekel, da zasluži najstrožjo grajo in obsodbo, ki je mogoča, ker se je od merodajne strani prepričal, da so streljali na povsem nedolžne, bežeče ljudi od zadaj. Od vojnega ministra je zahteval najstrožjo preiskavo proti vojaštvu v imenu cele dežele. Izjavil je tudi, da bodo v delegaciji v Pešti in v državnem zboru spravili zadevo na dan in zahtevali najstrožjo kazen za tistega, ki je zakrivil smrt dveh nedolžnih žrtev.

Državno pravdnništvo je zaplenilo zadnje dni mnogo slovenskih listov, nekatere po večkrat. Tako „Domovino“, „Slovenca“, „Slovenski Narod“ kar v vsaki številki, „Notranjca“ in „Naš List“. Zakaj le? Morda zato, ker pišejo resnico? Zakaj dvojna mera, zakaj ne konfiscira državno pravdnništvo nemških listov, ki lažejo o ljubljanskih dogodkih od prvega do zadnjega in hujskajo proti Slovincem?

Slovensko ženstvo v Ljubljani je sestavilo adresu na njegovo ekscelenco ministra Praška, v kateri ga prosi, da se zavzame tudi za pravico s krvjo oblite bele Ljubljanice.

Kakor na bežeče zajce so streljali v Ljubljani belgijci na ljudi od zadaj. To potrjujejo ranjenci v ljubljanski deželni bolnišnici in to je dognala tam tudi vojaška komisija.

Rusi na grobu žrtev. Deputacija slučajno v Ljubljani navzočih Rusov je položila na grob Adamiča in Lundra krasen vavec z rusko trobojnico in napisom: „Nedolžnim žrtvam nemške zlobe — ruski bratje!“ S pokopališča je odšla deputacija k županu, da mu izreče sožalje.

Protestni shodi na Štajerskem so se obesili vsi izborni. Udeleženci so skenili narodnogospodarski program proti Nemcem in zahtevali so podržavljenje policije v Mariboru, Celju in Ptuj.

Socialni demokratje so imeli te dni na Dunaju posvetovanje ter so sklenili resolucijo, v kateri protestirajo proti preganjanju narodnih manjšin in zahtevajo varstvo istih. Protestirajo tudi proti postopanju oborožene sile in pozivajo delavstvo vseh dežel in narodov, da nadaljujejo z vsemi močmi boj v dosego splošne, enake, direktne volivne pravice za deželne zbornice in občine v dosego politične enakopravnosti.

Slovenskim visokošolcem in abiturijentom! Z ozirom na izgredne zadnjih dni in na naravnost divjaško postopanje Nemcev proti Slovincem priporočamo slovenskim visokošolcem, naj vzamejo vsi, ki jim le količkaj dopuščajo razmere odhodnice iz nemških šol ter se vpišejo na češke visoke šole v Pragi, zlasti pa naj bojkotirajo graško univerzo in tehniko. Ni tu treba govoriti posebej o veliki moralni in duševni izgubi, ki jo trpe slovenski akademiki v tem provincialnem glavnem mestu, ki izobrazbeželnemu dijaku razen nemškonalne nestrpnosti sploh ne nudi ničesar! Slovenski dijaki so dali doslej Gradčanom na leto čez 100.000 kron zaslužka. Proč od Gradca! to bodi odslej bojni klic slovenskemu visokoškolskemu dijaštvu. Slovenski narod bo gotovo simpatično zasledoval to gibanje ter se tudi rad spominjal „Slovenskega podpornega društva“ v Pragi.

● Revmatične, ●

protinske bolečine, bodljaji, bolečine v udih nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elsa-fluid“. Dva-najstotica za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, trg Elsa 67 (Hrvatsko).
Ida.

Srečkanje izredne državne loterije je določeno za 22. oktober t. l. Kakor znano, se bo porabil čisti dobiček te jubilejne loterije v dobrodelne namene za c. kr. deželno brambo in orožništvo in je upati, da se bo ta loterija, odgovarjajoča blagemu namenu vladarja, močno prikupila. Razen tega je treba poudarjati, da je upanje na dobitke pri tej izredni državni loteriji zelo veliko. 17.984 dobitkov v gotovini v znesku 513.760 K je, med njimi glavni dobiček 200.000 K. Cena srečke znaša kakor dosedaj 4 K.

Ponarejanje. Napredku sedanje dobe se žal mnogokrat pridružuje zvito ponarejanje. V mesta prihajajo ponarejena živila, na deželo pa ponarejeni obrtniški izdelki. V novejšem času so ponarejali na različne načine znano „Schichtovo milo“. Pravo „Schichtovo milo“ ima kot var-

C. in kr. intendantca 3. voja.

K. št. 10.016. l. 1909.

AVISO

zaradi zakupne oddaje kruha in ovsa za v postajah:

Šmohor	Kotje	Št. Vid na Glini	Trbiž	Malborget	Rabl	Bovec	Volšperk	okrajnem glavarstvu v		Šmohorju		12.	13.	17.	19.	20.	21.	24.	oktobra	1908 ob 9. uri dopoldne.
								okrajnem glavarstvu v	okrajnem glavarstvu v	Šmohorju	Kotju									
								okrajnem glavarstvu v	okrajnem glavarstvu v	Šmohorju	Kotju	12.	13.	17.	19.	20.	21.	24.	oktobra	1908 ob 9. uri dopoldne.
								okrajnem glavarstvu v	okrajnem glavarstvu v	Šmohorju	Kotju	12.	13.	17.	19.	20.	21.	24.	oktobra	1908 ob 9. uri dopoldne.
								okrajnem glavarstvu v	okrajnem glavarstvu v	Šmohorju	Kotju	12.	13.	17.	19.	20.	21.	24.	oktobra	1908 ob 9. uri dopoldne.

Za to obravnavo veljavne pogoje obsegajo pri zgoraj imenovanih obravnavališčih na vpogled razgrnjeni razglesi in zvezki pogojev. Zvezki pogojev se pri oskrbovalnih skladiščih lahko dobe tudi brezplačno.

V Gradcu, septembra 1908.

C. in kr. intendantca 3. voja.

stveno znamko letečega jelena. Nahajajo se pa vsemogoče leteče živali z rogovi in brez njih, ki so „Schichtovemu jelenu“ podobne. Kadar kupuješ milo, ne pazi samo na „jelenovo“ znamko, ampak tudi na ime „Schicht“.

Prospevanje nežne človeške rastline. Malo dete so premnogokrat prisposodili mladi nežni rastlini, katero mora vrtnar pričetkoma varovati pred vročino in mrazom, pred burjo in vremenom, skrbno vsak dan negovati, zalivati in čistiti, oskrbovati s hranljivo zemljo, ako hoče, da mu vspeva. Ta primera je v istini jako na mestu. Nežno človeško rastlino malega deteta, res ne goji vrtnar, pač pa vrtnarica, katera dan za dnevom ne misli na drugo, nego na prospeh ljubelega bitja. Za nežno človeško rastlino je stara, skromna, ne umetniška Nestléjeva otroška moka poplemenitena oblika ljudskega močnika iz mleka in dvopeciva, gotovo najboljša hrana, ki zajamči nje vspevanje najsigurnejše.

Jasno glavo! Močne živce! Zdravo spanje imamo, odkar rabimo Fellerjev rastlinski fluid z znamko „Elsa-fluid“, ker jemlje bolečine, poživlja živce, jemlje slabost, krepča in osvežuje. Tucat za poskušnjo franko 5 kron. Ne poznamo bolečin v želodcu, motenega prebavljanja, zapiranja, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče rabarbara-kroglice z znamko Elsa-kroglice. 6 škatlic franko 4 K. Oboje se dobiva pristno pri E. V. Fellerju v Stubici, Elza-trg, št. 67, Hrvatsko.

Tržne cene v Celovcu

24. septembra 1908 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)			
	od	do	K v	K v		
Pšenica	23	50	23	93	14	70
Rž	20	33	20	67	12	25
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	26	98	10	65
Oves	17	50	18	—	6	20
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	26	66	16	80
Turščica	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	5	11	2	30
Seno, sladko	9	30	9	50	—	—
„ kisló	6	50	9	—	—	—
Slama	6	40	7	60	—	—
Zelnate glave po 100	9	—	—	—	10	—
Mleko, 1 liter	—	22	—	24	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	40	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	—	2	20	—	—
„ surova, 1 „	1	60	1	70	—	—
Svinjska mast 1 „	1	70	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	16	—	18	—	—
Piščeta, 1 „	2	—	2	40	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	50	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	10	—	—
Živina	Počrez	100 kilogramov		Prignalo	Prodalo	
	od do	od do	od do	od do	od do	
	v k r o n a h					
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	332	—	—	—	5	2
Junci	280	—	—	—	2	1
Krave	134	378	—	—	45	14
Telice	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	14	48	—	—	181	103
Ovce	—	—	—	—	—	—

Loterijske številke 26. sept. 1908:

Trst 14 63 85 37 47

Line 73 2 7 72 88

Snežnobelo
pere
Schichtmilo
Pristno edino le z znamko „jelen“
in imenom „Schicht“.

Zahvala.

Dne 2. sept. pogorela so moja poslopja in premičnine v Srejah pri Sinčivasi, katera sem imel zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani“.

Škoda cenila se je takoj po odposlancu omenjene zavarovalnice in tudi takoj v mojo popolno zadovoljnost izplačala, vsled česar to zavarovalnico vsakemu, ki želi kaj zavarovati, najtopleje priporočam.

Sreje pri Sinčivasi, dne 6. septembra 1908.

Luka Hojst.

Razpisuje se služba

organista in cerkovnika

v Pliberku.

Prednost imajo samci.

Nastop s 15. oktobrom t. l.

Mestni župnijski urad Pliberk, Koroško.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 4. novembra t. l.

Plačila 20 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Carl de Roja, Beljak

Podružnica v Celovcu.

Trgovina

s steklom, porcelanom, kamenino, kuhinjsko opravo, svetilkami, cunjami in surovinami.

Zastopnik tovarne za kalcium-karbid v Šibeniku.

Brzojavni naslov: Roja, Beljak.

Telefon: Beljak 32. — Celovec 128.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovjši izbor.

Zaloga je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa zimskega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala.

Imam za žene in neveste zmirom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,

Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Najboljši češki vir za dobavo.

S. Benisch

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, izpukanega perja 2 K, boljsega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežnobelega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K, 1 kg sivoga puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkastega rdečega, vijnjevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napolnjen 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Posiljam po poštne povzetju od 12 K dalje poštne prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poštnina; če blago ne ugraja, se denar povrne. S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko).
Cenik brezplačno in poštne prosto.

Kupujte národní kolek!

Vinske in sadne stiskalnice

z dvojnimi stiskalom „Herkules“ za ročno obrat.

Hidravlične stiskalnice

za velik pritisk in velike učinke.

Mlini za sadje in grozdje. Obiralniki.

Povsem urejene moštarnice, stalne in za prevažanje. Stiskalnice za pridelovanje sadnih in jagodnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, sadne lupilnice in rezalnike. Samodelujoče patentovane prenosne in vozne brizgalnice za vinograde, sadje, drevje, hmelj, grenkuljico „Synphonia“. Pluge za vinograde. Vse te stroje izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovjši sestavi

Ph. Mayfarth & Co.

tovarne poljedelskih strojev, železolarne in parne kovanice

Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71.

Odlikovani z nad 600 zlatimi, srebrnimi kolajnami itd.

Obširni ilustrirani ceniki zastoj in franko. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Aksijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turske srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.

Edino pristen je le Thierry-jev balsam

z zeleno varstveno znamko redovnica. Najmanjša pošiljatev 12 1/2 ali 6/ ali patentirana družinska steklenica za potovanje K 5.—. Zavoj brezplačno.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo.

Najmanjša pošiljatev 2 lončka K 3.00. — Zavoj brezplačno. Obe domači sredstvi sta povsod znani kot najboljši zoper tiščenje v želodcu, gorečico, krče, kašelj, zasliženje, vnetja, ranitve, rane in d. Naročila ali denarne pošiljatev se naj naslavljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Bogaški Slatini.

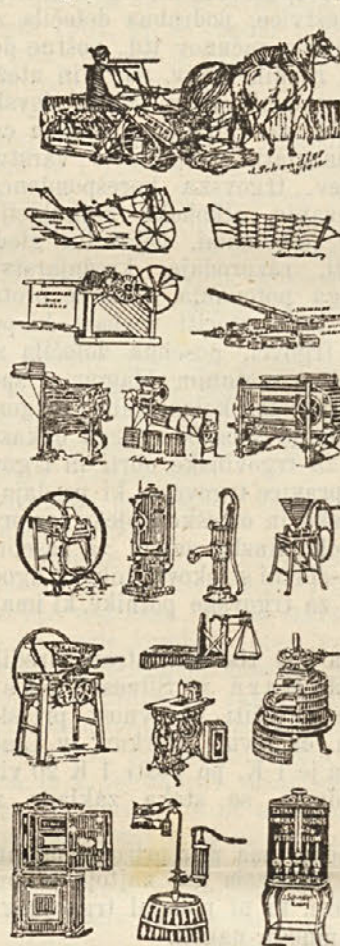
Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Ivan Schindler, Dunaj III/1

Erdbergstrasse 12

pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelstvo itd.

kakor: mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljsko orodje, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, svinčene cevi, železne cevi itd., postranske komade za vse stroje, četudi niso bili pri meni naročeni. Kose za slamo-reznice iz prima jekla

! po izdatno znižanih cenah!

ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroje za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodavode in penečih vin, mlin za dišave, kavo itd., stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne

tehtnice, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodje in stroje vsake vrste za ključavnice, čarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke!

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in poštne prosto. — Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agentje zaželjeni.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler, Dunaj III/1
Erdbergstrasse 12.